

## NEI TIL KRIG MOT IRAK!



# For full kvinnefrigjøring!

## VARSKO!

Hvorfor kommer brudemagasinene? Fortellingene om familien som det beste sted? Kravet om at mor må være mer hjemme? Kravet om at foreldrene betyr alt? Press for å bruke teknologi for å føde enda flere barn? Endring av barneloven? Kravet om at barn skal bytte far? Kontroll av kvinners seksualitet? Snakk om mannens biologiske rett? Tilsløring av mannens vold?

Se opp for den moderne ideologiske offensiven:

«Blod er tykkere enn vann»!

Vi sier: Ja, blod er tykkere enn vann. Men blod er ikke det som skal til for å lage gode forhold mellom menneskene!

Varskoet sendes ut av AKP-kvinnene Turid Kjernlie, Astrid Melheim, Maren Rismyhr og Jorun Gulbrandsen.

## Utvidelsen mot øst: Større konflikter i Europa

Hva betyr Frankrike og Tyskland sin motstand mot å gi USA blanko-fullmakt til krig mot Irak? Betyr det at EU kan være en fredsbevarende motvekt mot USAs krigshissing? Eller vil det føre til større konflikter i Europa?

Per Gunnar Skotåm  
Forsvarspolitisk talsperson i AKP

Det handler ikke om fred, men om konflikt. Frankrike og Tysklands krigsmotstand er et ønske om å være sand i maskineriet. De kjemper mot at USA etablerer et totalt makthegemoni over ikke bare EUs fjernområder, men også nærområdene. Det er gunstig for verdens folk om dette lykkes, men noe fredsprosjekt er verken USA eller EU. Tyskland og Frankrikes motstand avspeiler mange av de grunnleggende motsetningene mellom EU og USA som imperialistiske blokker.



# AKP 30 år: 1973–2003

AKP ønsker å utfordre venstresida i Norge med følgende spørsmål: *Er det mulig å slåss for en reformering, en gradvis forbedring av kapitalismen – eller er det et naivt prosjekt, dømt til å mislykkes?* Sagt på en annen måte: Kan kapitalismen temmes innafor det systemet vi har, eller må kapitalismen avvikles som system? Altså den klassiske problemstillinga: Reform eller revolusjon?

Jorun Gulbrandsen  
Leder av AKP

Diskusjonen er aktuell. Kapitalismen har forandra seg. Norge er i de siste årene blitt angrepet av en markedsliberalistisk offensiv. Ofrene for angrepet er flertallet av den norske befolkninga og de folkevalgte organene. Det har vært en helt alminnelig, kollektiv oppfatning at postverket, jernbanen, telefonen, vannet og strømmen er samfunnsanliggender og skal gi folk nødvendige basistjenester. Målet skal ikke være profitt for selskapene. Vil det være mulig å gjøre denne tankegangen om til en realitet på det nåværende stadiet av kapitalismen? Vil forsøk på en slik reformpolitikk i dag føre til konfrontasjoner med EU/EØS-avtale og WTO/GATS-avtale?

Er det blitt slik at det som var en alminnelig, sosialdemokratisk politikk innafor kapitalismen, nå er blitt så dramatisk radikalt, at kampen for den må innebære et brudd med kapitalismen som system? Kjør debatt!

Sentralstyret i AKP hilser alle medlemmer!

Sentralstyret ønsker også å sende en hilsen til alle dem som tidligere har vært aktive i AKP. Noen er ikke fornøyd med den tida, og det er jo å beklage. Men vårt bestemte inntrykk er at de fleste husker det de gjorde på en positiv måte: Solidaritetsarbeid for folkene i Vietnam, Chile, Nicaragua, Filippinene, Eritrea, Polen, Tsjekkoslovakia og Afghanistan. Kampen for barnehager, kvinners rett til arbeid og sekstimersdagen, mot porno og missekurranser, åttende marstog. Streiker og streikestøtte, kampen for å bevare arbeidsplassene, første mai. Innsamling av penger (uha) og opprettelse av Klassekampen. Diskusjoner om klasser og imperialism, revolus-



Flere slike banner pryda Oslos innfartsveger på den store antikrigsdagen 15. februar (Foto: Nattens riddere)

jon og reform. Kampen mot EEC, EF og EU, for den nasjonale sjølråderetten. Studiesirkelene, lesinga, de nye bøkene. Valgkampene og de første erfaringene med revolusjonære i kommunestyrene. Det er slike ting de fleste som var med, oppfatter som ml-bevegelsen. At det i en periode for en 20-30 år sida var dum dyrking av fyrårn, som Kina og Albania, er vel de fleste enige om. At mange av oss både gjorde og tenkte feil mer enn en gang, er vel også de fleste enige om. At vi blei plaga med hets fra en del arbeiderpartifolk på arbeidsplassene, at det var politiske oppsigelser av AKPer, at overvåkingspolitiet drev (driver) med forfølgelse, det var også en

del av bildet. Men når noen i dag framstiller ml-bevegelsen som en religiøs sekt som brukte tida si på å bortforklare overgrep gjort i sosialismens navn, og at alle derfor burde angre og ta avstand fra alt de har gjort, det er nok de aller fleste helt uenige i. Hadde den oppfatninga vært utbredt, så vær sikker på at vi hadde sett mer til den! Da er det nemlig fritt leide til ethvert medium, og du får nok plass ...

Ta kontakt!

Om året er 1973 eller 2003: Det er behov for revolusjonære. Det er behov for en systematisk kritikk og kamp mot det kapitalistiske systemet. AKPs mål

er at kapitalismen erstattes med sosialisme og det klasseløse samfunnet kommunismen. AKP ønsker mange nye medlemmer velkommen. Bli med og jobb for et samfunn uten pengemakt, undertrykking og krig! Ta kontakt!

På baksida finner du informasjon om et hefte om disse spørsmålene.

## Hilsen til Rød Valgallianse

AKP hilser landsmøtet til Rød Valgallianse som holdes fra 28. februar til 2. mars. Rød Valgallianse kan markere 30 revolusjonære år i folkets tjeneste. RV sine representanter har nylig vist hvordan det går an å bruke arbeidet i kommunestyrene som et redskap i kampen mot Bush sin krig mot Irak, og har slik vist nok et eksempel på å knytte sammen det parlamentariske og utenomparlamentariske arbeidet. Når dette skrives, står vi foran innspurten i arbeidet for å stille 150 lister til kommunevalget. Vi håper målet nås, og vil støtte opp under dette så godt vi kan. Lykke til med arbeidet videre!

Hilsen Sentralstyret i AKP

## Rød Ungdom gratulerer AKP!

I februar er det 30 år siden Arbeidernes kommunistparti (AKP) ble sentrum i en sterk, revolusjonær bevegelse som sto i opposisjon både til sosialdemokrati og «sovjetkommunisme». AKP har siden da støtta de kampene folk i 3. verden har ført mot imperialismen og tatt aktivt del i klassekampen i Norge.

AKP er for mange nordmenn et symbol på den radikale bølgen på 70-tallet.

På tross av en rekke hat- og bakvaskelseskampanjer fra borgerskapet, media og andre politiske motstandere, har tusenvis vært med i partiet. AKP ga folk en mulighet til å analysere verden og til å gjøre noe for å forandre den. Dette har betydd mye, uansett om mange har forlatt den revolusjonære bevegelsen seinere.

Vi syns AKPs utvikling av den revolusjonære femi-

nismen er verdt å bemerke. Siden 80-tallet har AKP vært banebrytende blant kommunister på verdensbasis. Dette har hatt stor betydning for kvinner og venstresida i Norge.

Hverken AKP eller Rød Ungdom har en plettfri historie. Det har blitt begått en rekke feil, blant annet har man glorifisert de sosialistiske landene og vært dogmatisk i sitt forhold til «klassikerne». Vi mener

likevel at AKP har grunn til å være stolt av sin innsats mot kapitalisme, kvinneundertrykking og imperialism – for arbeiderklassen, revolusjon og kommunisme.

Det gleder oss at etter flere tilbakeslag på 80- og 90-tallet går medlemstallet i AKP fram, for første gang siden slutten av 70-tallet. Også på andre fronter har AKP styrka seg den siste tida. Derfor vil vi hilse partiet på 30-årsjubileet.

# Reproduksjonsteknologi i reaksjonens tjeneste

Vi hører mye om reproduksjonsteknologi for tiden. akp.no har snakket med Eli Aaby om hva dette er, og hvilke følger det får for kampen for kvinnefrigjøring.

*Hva tenker du på med betegnelsen reproduksjonsteknologi?*

Dette er en samlebetegnelse på befruktning av egget utenfor livmora som kalles In vitro fertilisering (IVF), inseminasjon, og ICSI som er innføring av sædcelle i et egg utenfor kroppen.

*Hvorfor er du skeptisk til denne teknologien?*

Først og fremst fordi dette overhode ikke skjer på kvinners premisser. Under dekke av å ville hjelpe ufrivillig barnløse, utsetter ivrige forskere kvinner for til dels eksperimentell behandling. Etter hvert som det kan vises til bedre resultater blir metodene mer og mer tilgjengelig og presset på kvinner om å føde økes. Kvinner i vesten utsettes for et fødepress som ingen tidligere generasjoner har sett maken til. NOU 13, 1999 om kvinnehelse viser at ingen tidligere generasjoner har hatt en så stor andel av kvinner som har født som nå.

*Hvordan fører mer tilgjengelig teknologi til økt fødepress?*

Før var det sånn at når en kvinne ikke fikk barn, måtte det godtas, av henne og av omgivelsene. Nå er det et press på kvinner om å prøve alt for å føde såkalte egne barn. Og har kvinnen valgt en mann som ikke har god nok sæd til å befrukte henne, tar legen sædcellen bokstavelig talt i halen og dyt-

ter den inn. Altså finnes det ikke lenger noen god grunn til ikke å føde sin manns «virkelig ekte» barn.

*På hvilken måte mener du at eggdonasjon eller sæddonasjon styrker kravet om «egne» barn?*

Tidligere kunne de som ikke fikk «egne» barn ta seg av barn født av andre gjennom adopsjon, fosterbarn og stebarn, og det var – og er akseptert. Men nå når mulighetene er der til at i hvert fall den ene kan bli biologisk forelder, får ideene om viktigheten av blodets bånd, og det å kjenne sitt eget biologiske opphav, næring. Dette styrker et syn på mennesker/barn som slekts eiendom. «Noe av oss føres videre.»

*Denne teknologien er her og den brukes – hvordan synes du kvinnebevegelsen skal forholde seg til den?*

Det er litt som med kirka, jeg er mot den, men når den først finnes, så får vi i hvert fall også ha kvinner og homofile som prester. Jeg skulle ønske det hadde gått an å stoppe kunstig befruktning og heller utvikle flere måter å realisere livene på enn tilnærmet ensidig vektlegging av foreldreskap, og særlig morskap. Men det går nok ikke, derfor mener jeg at teknologien skal være tilgjengelig for alle. Rike, gifte heterofile skal ikke ha særfordeler foran andre kvinner.

*Tror du at denne teknologien kan brukes til noe positivt, f.eks under helt andre samfunnsforhold?*

Jeg har vanskelig for å tenke meg det. Grunnen til at det ikke går an å få slutt på dette nå er to ting: Det ene er alle dem som ønsker seg barn og som



Eli Aaby er kvinneaktivist og medlem av AKP

er villig til å gå igjennom ild og vann for å få ønsket sitt oppfylt. Det andre er de sterke kommersielle mulighetene som ligger i markedet. Og bak ligger patriarkatet og lurer med krav om ekte blodsband. Jeg ønsker meg et samfunn

hvor kommersielle aktører ikke spiller noen rolle, og hvor menneskene kan få oppfylt sine behov for å gi og få omsorg i mye videre rammer enn slektsband setter.

## Familiens pris

Bruder er in. Bladkioskene byr på et mangfold av brudemagasiner. Kirkebryllup med pomp og prakt er på moten.

På ny velger kvinner å ta mannens etternavn når de gifter seg. Hvorfor denne idylliseringen rundt det å stifte familie? Hvorfor akkurat nå?

Kapitalismen sørger ikke for økonomisk trygghet for hver av landets innbyggere. Hvorfor har vi ikke et samfunn som sikrer mat, hus, klær, helsestell, utdanning, økonomisk trygghet og meningsfylt arbeid for hver eneste en av oss, barn som voksne?

Hvorfor framstår familieforsørgelsessystemet nærmest som naturgitt, når det slett ikke er det? Sant nok må kvinner befruktes for å bli gravide, men å bygge et økonomisk system på det enkle faktumet, er en ren konstruksjon. Hvorfor skulle konstruksjonen nettopp bli slik? Svaret er enkelt: Det er en forutsetning for det

kapitalistiske samfunnssystemet at vi tror det skal være slik. Fordi:

- Det er ikke meningen at kvinner skal lønnes på lik linje med menn! Økte lønnsutgifter er det verste arbeidsgiverne vet! Pensjonsutgiftene ville også øke! Forferdelig, sett med arbeidsgivernes og statens briller!
- Hvem skulle ta ansvar for omsorgen hvis alle kvinner jobbet heltid? Enten det offentlige, eller vi måtte ha lønn som kunne dekke kjøp av omsorgstjenester.
- Hvorfor skal det offentlige garantere for barnas økonomiske trygghet, når familiene betaler prisen?

Innvandrerkvinner får ikke sjølstendig status før de har vært tre år i landet. Går de fra mannen før tre år

er gått, er det raskt ut av kongeriket Norge!

I dag bygges velferdsstaten ned. Færre universelle trygderettigheter. Færre kommunalbarnehager. Flere private skoler. Press på offentlige pensjonsordninger. Økende egenandeler. Flere økonomiske byrder legges på familien. Flere omsorgsoppgaver legges på kvinnene. Å skaffe seg bolig på ei kvinnelønn er umulig i pressområdene. Da blir familien viktig å bevare for makt-haverne! Pakk den inn i sukkerspinn!

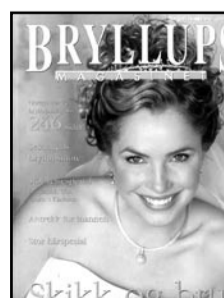
Det finnes en bedre retning. Økonomisk sjølstendighet for kvinnene. Offentlig ansvar for samfunnets barn, syke og gamle. Tøm familien for oppgaver som best kan løses i fellesskapet!

## Oppløs familien!

Familien er en økonomisk grunnenhet, en del av samfunnets økonomiske basis, ikke en frivillig valgt samlivsform. Kvinnefrigjøring forutsetter oppløsning av familien som økonomisk grunnenhet i samfunnet. Hvert individ skal ha likeverdig mulighet til økonomisk sjølstendighet, og hus- og omsorgsarbeid skal organiseres kollektivt. Dette vil, for første gang i historia, legge grunnlaget for reell frihet i valg av samlivsformer og for oppheving av undertrykking av lesbiske og homofile. Familien kan ikke oppløses for privateiendommen og lønnsarbeidet blir opphevet, men dette kan ikke skje uten at kvinnene spiller en aktiv rolle, både før, under og etter revolusjonen. Parolen under kapitalismen ble: Tøm familien for oppgaver, i motsetning til en tidligere parole: Styrk familien som revolusjonær kampenhet.

Dette skrev Siri Jensen, tidligere leder av AKP, i Klassekampen 19. februar. Nysgjerrig? Les resten!

• www.akp.no/30-jubileum/





## Ingrid Baltzersen

- student
- arbeider i palestinabutikken Al-Quds
- leder for Palestinakomiteen i Oslo
- medlem av sentralstyret i AKP
- 22 år

# Forelska i hen

– Ingrid, hvis du tenker langt inn i framtida, etter tre generasjoner med kommunisme og klasseløst samfunn: Hvem blir vi forelska i?

Vi blir forelska i folk!

– Mener du at de skillene vi har i dag mellom hetero, homo, lesber og bifile, blir uviktige?

Ja. Kjønn og seksualitet er

i høy grad tillært. Uten klasse- og kvinneundertrykking vil kvinner og menn være både mye mer like og mye mer forskjellige enn nå. Det individuelle mennesket, uavhengig av kjønn, vil stå tydelig fram. Hvorfor skulle ikke individene og variasjonene bli tydeligere også når det gjelder seksualiteten?

– Hva er din inspirasjon?

Mine egne erfaringer. Og science fiction-litteraturen. Det morsomme med sci-fi er at den leker med hvordan mennesker kan leve annerledes. Det er også det mest spennende med AKPs politikk, synes jeg, at vi tror folk kan forandre seg.

– Hva anbefaler du lekne folk

å lese?

Ursula LeGuin. I *The left hand of Darkness* skal en fyr undersøke en planet der alle er av ett kjønn. I *The dispossessed* skriver LeGuin om barn som er oppdratt av samfunnet, ikke av familien. Dessuten er *Kvinne ved tidens rand* av Marge Piercy bra. Der kommer hovedpersonen til

et land i framtida der alle er hen, ikke hun og han, og der grupper av mennesker velger å mødre barn sammen, men barna blir ikke født, de lages. Slike bøker vrir på våre vante forestillinger og pirrer fantasien.

## Marge Piercy: Kvinne ved tidens rand

Utdrag fra boka

Connie er en mishandlet kvinne som kan gå ut og inn av framtida. Barn blir avlet i vann. I en avler. Grupper på 3 voksne må oppriktig velge å mødre et barn – sammen. De hadde funnet ut at så lenge de var biologisk bundet til hverandre, ville de aldri bli likestilt. Menn ville aldri bli menneskeligjort og utvikle seg til ømme og kjærlige individer. Derfor ble alle mødre.

«Fostrene i avleren svømte og sang for henne [...] De tre mødre ble rituelt badet i ei badstue, kledd i rødt, ført til avleren i et opptog av familie og venner. En av mødrene var Dveleren, den gamle kvinnen i familien til Luciente med øyne av kullbiter, den andre medmødre var Præriehare, og den tredje var henne. De holdt hverandre i hendene og hun gikk i midten. Draktene var tunge, stive av

broderier. På hennes var det duer og egg. Alle bar buketter med seinsommerblomster, asters og floks og hvite liljer med årer av purpur som var store som tallerkner og ga fra seg en tung duft, buketter med ringblomster og blomkarse [...] Da de kom fram til avleren, holdt alle seg i bakgrunnen unntatt de tre medmødrene, som gikk inn. De sto under sterilisatoren og hjalp hverandre av med draktene, som de hengte på krokar borte på den ene sida. Nakne gikk de inn

i midtkammeret, hvor Barbarossa, føderen, ventet på dem. Han var kledd i sin gule og blå avleruniform. Han omfavnet hver av dem. [...] Nå knelte de alle tre. Den gamle kvinnen kom seg langsomt, men sta, ned på knudrete knær. Barbarossa sto foran dem lik en pater som forretter ved messen. – Ønsker du, Dveleren, at dette barnet skal fødes?

– Jeg, Dveleren, ønsker å mødre dette barnet.

– Ønsker du, Præriehare, at dette

barnet skal fødes? Og så:

– Ønsker du, Connie, at dette barnet skal fødes?

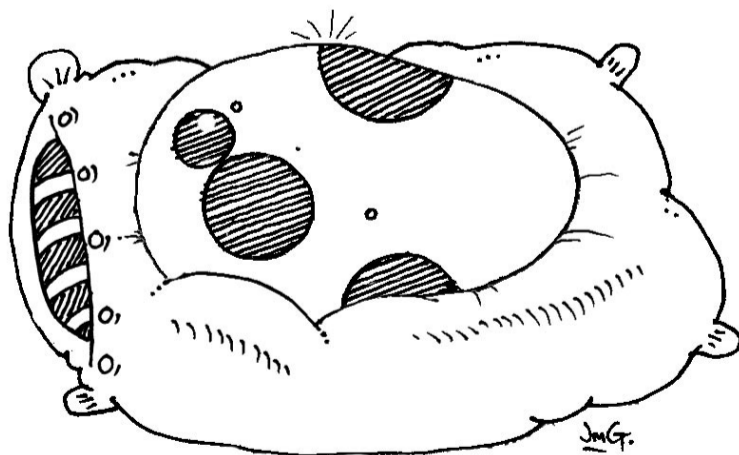
Hun svarte lavt: – Ja. Jeg, Connie, ønsker å mødre dette barnet.

Barbarossa snudde seg. Den keitete tenåringsassistenten hun hadde truffet i avleren, trakk barnet ut av en merkelig kanal som åpnet seg og trakk seg sammen, åpnet seg og trakk seg sammen. Barbarossa sto klar for å knytte navlestrengen og holdt den beljende ungen i været, mens den sprellet og vrælte. Ei lita svart jente med skinnende, voksaktig glans i huden.

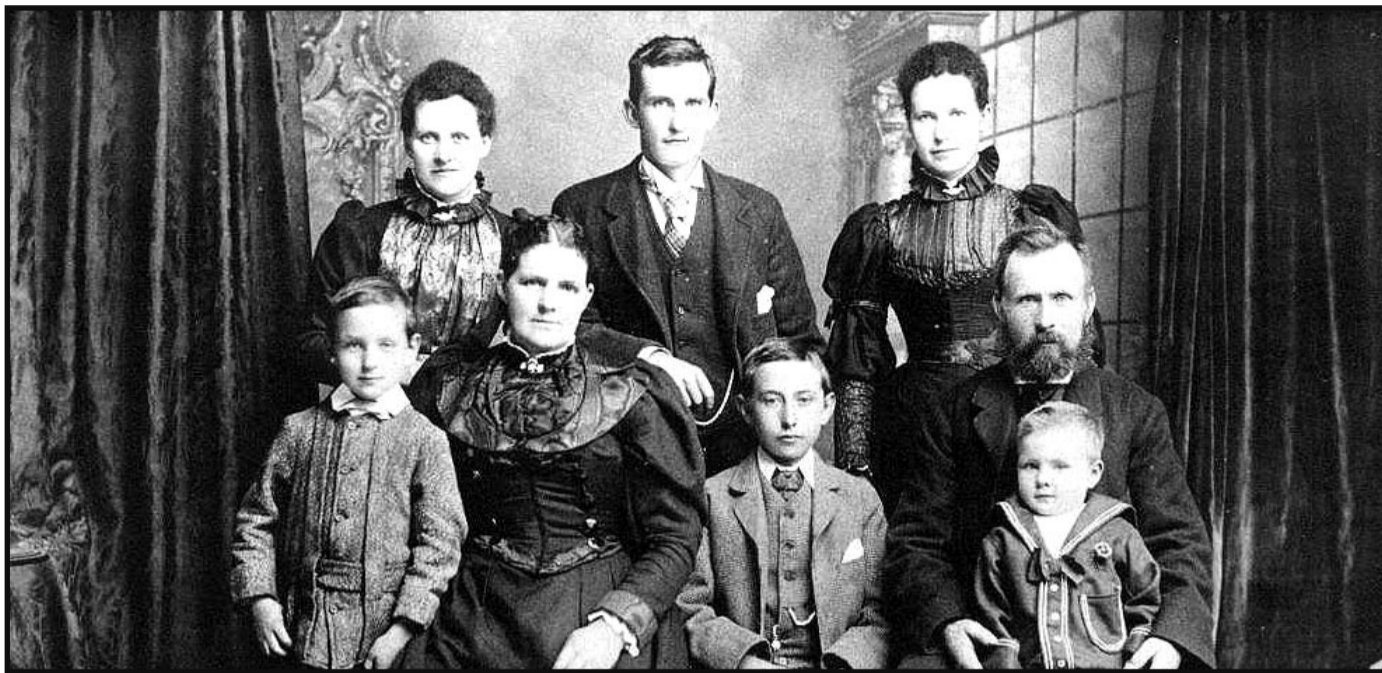
– Vil du, dveleren, ta dette barn, Selma, å mødre og elske og så la det gå?

Dveleren rakte de gamle svarte armene ut etter barnet, vogget det inn mot seg. – Jeg skal mødre deg, elske deg og la deg gå, Selma. Præriehare tok imot barnet fra Dveleren. – Jeg skal mødre deg, elske deg og la deg gå, Selma.

Endelig holdt Connie barnet i armene.»



## Er blod viktigere enn mennesker?



Tilbake til gamle familieideal?

I noen land skal ikke kvinner ha kontakt med andre menn enn sin nære familie og etter hvert sin ektemann. Kvinnen låses inne, for å si det enkelt. Det skal ikke være tvil om hvem som er far til barna. Patriarkatet rår.

I Norge brukes teknologi og staten for å sørge for det samme. Samfunnet går inn på vegne av mennene for å overprøve kvinnens rett til å si hvem som er far til barnet. I ettertid. Patriarkatet rår.

Barneloven ble endra i desember 2002. Foreningen 2 foreldre og Fremskrittspartiet har jobba lenge for det.

Nå: «Barnet, kvar av foreldra og tredjemann som meiner han er far til eit barn som allereide har ein far kan alltid reise sak for domstolane om farskap.» Barneloven er endret for å styrke mannens rettigheter overfor mor og barn. Nå kan en mann som tror han er far, få DNA-test uten mors samtykke, og den tidligere treårsfristen er fjerna. Hvis det viser seg at han er den bio-

logiske far, kan han altså kreve å bli den juridiske og sosiale far også. Uavhengig av hva mor og barn måtte synes om saken.

### Barnet får jo en ny far ...

Men hvis barnet mister den han trodde var far, så får han jo en ny far – en biologisk! Slik er det forklart så fint i Odelstingsproposisjon 93/2001-2002.

«Dersom en endringssak fører til at barnet får en annen juridisk far, vil dette kunne få store praktiske konsekvenser for barnets daglige liv. En juridisk far kan gå til sak for å få del i foreldrebeføyelser over barnet. Dette betyr at han vil kunne få fastsatt samvær og eventuelt få del i foreldreansvaret. Den tidligere juridiske far mister alle rettigheter i forhold til barnet, samtidig som barnet mister alle rettigheter i forhold til ham. Dersom farskapsaken fører til et samlivsbrudd mellom mor og den som har vært barnets juridiske far, kan barnet miste kontakten med den mannen som har vært juridisk og sosial far for barnet. Barnet vil imidlertid kunne få opprettet kontakt med den som er barnets biologiske far.»

Det er moderne å mene at biologi betyr alt. En mann hvis sæd viser seg å ha bidratt til et barn, har rettigheter over alle menneskelige hensyn.

### «Jeg er ikke din far ...»

En annen situasjon er en mann som har betalt bidrag som skilt, kanskje i flere år. Han finner ut at han likevel ikke er far. Han kan nå få pengene tilbake fra staten. Det barnet han har vært far for, har han urettmessig underholdt. I USA er det flere eksempler på slike saker. Der forteller fedre hvordan de modig fortalte sin 10-åring: Jeg er likevel ikke din far.

### Forsvar barnet

I vår kultur er det lett å forstå adopterte som ønsker å vite hvor de kommer fra. Det er heller ikke vanskelig å forstå at både kvinner og menn kan ha det vanskelig når de er usikre på farskapet. Det legitimerer likevel ikke at barnets rettigheter i barneloven skal svekkes. Vi spør: Ofres barna i patriarkatets kamp mot kvinnene?

## Økte klasseskiller mellom barn

Et godt samfunn for barn tar ansvaret for at alle skal ha det like bra, uavhengig av hvor de bor og hvilken samfunnsklasse de tilhører.

Det lar seg sjølsagt ikke gjennomføre fullt ut i et klassesamfunn. Likevel har det stor betydning for barn flest at det er en gratis, god folkeskole for alle, gratis helsetjeneste, gode boliger, trygge uteområder og økonomisk støtte i form av barnetrygd fra staten. I Norge har en slik tankegang vært nokså rådende.

I dag endres denne linja dramatisk og fort. Det skjer en rask privatisering av leviekårene for barn. De velstående kjøper et «godt liv»

til barna. Klasseskillene mellom barn øker. Barns levekår blir mer prisgitt de tilfældighetene som har gjort hvem de har fått som foreldre, – «blodets bånd» er blitt viktigere.

### Barna som prosjekt

I de siste to-tre årene har vi merket stadig større krav til foreldre. Dette fører til at mange har sine egne barn som *prosjektet i sitt liv*. De utsletter sine egne behov, kjører barn til aktiviteter hele uka, hele året, helgene. Alt for å sikre barnet en optimal oppvekst som i sin tur skal sikre et vellykket voksenliv. Dagsavisen 7. januar 2003: «I løpet av det siste tiåret har antallet omsorgsreisere, hvor formålet er å følge og hente andre, steget kraftig, viser ny rapport fra

Transportøkonomisk institutt (TØI). Og den som oftest setter seg bak rattet når ungene eller andre familiemedlemmer trenger skyss, er altså mor.»

### En karusell

Hva gjør dette med utslitte barn? Det er ikke noe mål å gi de fattige penger, slik at også deres barn skal oppleve samme stress! Hva det gjør med utslitte foreldre, vil kanskje ikke vise seg. Men dyrt er det. Enslige foreldre og andre med dårlig råd har ikke sjanser til å følge med på karusellen, om de ville. Og det er lett å ville det når en stadig får høre at dårlige skolerresultater og narkotikamisbruk skyldes at foreldre bruker for lite tid og ressursene på å følge opp barna.

### Kapitalismens behov og middelklassens penger

Det ene opphavet til økte klasseskiller er strukturendringer: Kapitalismens økonomiske behov for å svekke de offentlige, gratis fellesgodene vi får over skatteseddelen, slik at vi i stedet skal betale for tjenestene som varer.

Det andre opphavet er en middelklasse med kjøpekraft. Det er de som vil betale penger når barna deres skal gå på skolen. De vil betale forsikringer mot det meste. Styrking av familieansvaret har altså et klasseinnhold som passer inn og er et resultat av en økonomisk offensiv for at markedet skal bestemme stadig mer. Med økte klasseskiller barn imellom som resultat.

## Kvinnevold eller mannsvold?

«Utvalg skal kartlegge kvinnevold», sto det på trykk i forbindelse med at regjeringa har satt ned et utvalg som skal granske situasjonen for kvinner som utsettes for fysisk og psykisk vold. Dette utvalget omtales også som kvinnevoldsutvalget.

Når menn utøver vold mot kvinner, er da navnet på fenomenet kvinnevold?

I kvinnefootball er det kvinner som er aktørene, i kvinneyrkene er det kvinner som er arbeidsutøverne, med kvinnehelse forstår vi at det handler om helsen til kvinner, men med kvinnevold skal vi altså forstå menns vold! Vi har hatt mange tilslørende omskrivninger av menns vold mot kvinner. «Husbråk», «familievold» og «vold i parforhold» er begreper som unngår å vise hvem som utøver volden. Betegnelsen kvinnevold setter fokus på hvem som utsettes for volden, men ikke hvem som utøver den. Hvorfor er det så vanskelig å bruke betegnelser som viser at det er menn som er ansvarlig for volden?

### Menns makt dreper

Vold mot kvinner blir i stor grad utøvd i hjemmet av ektefelle/samboer, og hvert år må over 4000 kvinner og barn søke tilflukt på landets krisesentre i frykt for liv og helse. I den siste tida har vi kunnet lese om mange tilfeller der menn har drept koner og kjærester, og også fedre som har drept døtrene sine. Dette beskrives ofte som sjalusidrap (formildende) eller som æresdrap (forskjønnende).

Når menn dreper koner, kjærester og døtre handler det om menns makt over kvinnene i familien, at menn føler de eier familien sin. Ved å gå ut av ekteskapet eller gifte seg med en som far ikke godtar, utfordrer kvinnene denne makta. Det systemet av sosiale praksiser der menn dominerer, undertrykker og utbytter kvinner, kan ta forskjellige former i ulike kulturer, men innholdet er det samme – systematisk mannsdominans på samfunnsnivå. Å slåss mot menns vold mot kvinner må derfor innebære en kamp mot patriarkatet.

### Bry dere!

I barnehage og skole møter gutter fortsatt mange positive tilbakemeldinger når de prøver å ordne opp i konflikter gjennom «å ta igjen». Foreldre, barnehage og skole må ta oppgaven med å vise gutter andre måter å løse konflikter på enn gjennom bruk av vold.

Til menn som ikke bruker vold mot kvinner: Bry dere med dem som gjør det!

## Billigere mat og lavere skatt?

Ja-sida er i full sving. Her går vi tre vanlige ja-argument i møte.

Kjersti Jacobsen

«Viss vi blir med i EU, får vi lavere skatt!»

*Nei:* Det er en grunnleggende forskjell på velferdsordningene i Norge og de fleste EU-landa. I Norge er prinsippet at «alle betaler inn til alle». De som trenger det skal få tilskudd for å leve noenlunde anstendig, fra den potten som alle lønnskakere betaler inn til. (Kapitalistene kan stort sett slippe unna viss de vil.) I de fleste EU-landa er prinsippet at «hver betaler inn til seg sjøl», som en privat forsikring. De som ikke har råd til å betale forsikring, får bare et minste minimum fra fellespotten.

«Viss vi blir med i EU, får vi billigere mat!»

*Nei:* Norske forbrukere bruker ikke noen større andel av lønna si på mat enn det folk i EU gjør. De fleste yrkesgrupper i Norge tjener mer enn tilsvarende grupper i EU. Viss vi blir med i EU vil det bli frihandel også med fisk og landbruksprodukter. Det betyr at Norge ikke lenger kan legge toll og restriksjoner på import av billige matvarer. Bøndene i Norge tjener allerede mindre enn folk som har anna arbeid, og mange kommer til å måtte legge ned produksjonen viss de får enda lavere priser for jobben de gjør. Før markedsliberalismen slo igjennom, var det vanlig å støtte opp om et nasjonalt landbruk, for at folk i landet skal være sikra matforsyning i en eventuell krisesituasjon.

«Vi må inn i EU for å få solgt varene som vi produserer i Norge!»

*Nei:* EØS-avtalen sikrer Norge tollfri adgang til EU-markedet for alle produkter unntatt bearbeidet fisk og en del landbruksprodukter. Det gjorde frihandelsavtalen og så. Det var den avtalen som Norge hadde med EU før EØS ble innført i 1994. De samme rettighetene gjelder også andre veien. EU-landene sin eksport til Norge er mye større en Norge sin eksport til EU. Dessuten finnes det andre regler for internasjonal handel som forbyr land å innføre nye tollrestriksjoner. Vi trenger ikke verken EØS eller EU-medlemskap for å handle fritt med EU.

fortsettelse fra framsida...

EU som et tredje senter  
Begrunnelsen for etableringen av EU var å bygge opp et kapitalistisk senter av en tyngde og størrelse som kunne ta opp kampen mot USA og Japan. EUs mål er et indre marked og et unionsprosjektet med felles finans-, utenriks- og forsvarspolitik. Sammenbruddet av Sovjetunionen og resten av østblokkasatte fart i denne prosessen.

Også innenfor NATO-samarbeidet oppsto det ønske fra EU-landenes side om økt grad av sjølstendighet overfor USA. De presset igjennom retten til å kombinere ulike elementer av EU-landenes militære styrker under egen kommando. EU-avtalen Combined Joint Task Forces (CJTF) ble oppretta. På norsk Forente felles oppdragsstyrker.

### EU-utvidelsen østover

På slutten av 90-tallet var det særlig Tyskland som ønsket å utvide NATO med tidligere østblokkland. USA var reservert mot denne strategien. EU framstod som stadig mer sjølstendig, også i NATO-sammenheng. USA så østutvidelsen som et ledd i mer EU-makt på bekostning av USA.

### USA har makta

I Kosovo-krigen i 1999 demonstrerte USA for alle sin totale militære overlegenhet, ikke minst for Frankrike og Tyskland. USA viste EUs manglende evne til å mestre større militæroperasjoner. Særlig på det luftstrategiske området blir USAs



Ja til folkestyre, nei til EU. København, 14.12.02 (Foto: Indymedia)

dominans tydelig. NATOs toppmøte i Washington i 1999 vedtok «Out of area»-mandatet til NATO. Det er i all hovedsak et redskap for USAs ekspansjon, og samtidig et tiltak rettet mot EU. USA kan gjennom sin militære maktstilling fange sine rivaler i NATO i operasjoner som tjener USAs framrykking.

### Utvidelsen østover styrker USA

Etter NATO-toppmøtet la USA ned sin motstand mot utvidelsen østover. USA ser den nå som ønskelig siden det i hovedsak er sammenfall mellom denne utvidelsen og den planlagte utvidelsen av EU. De nye medlemmene og kandidatmedlemmene til NATO og EU søker en USA-vennlig orientering. De ønsker en motvekt mot Russland. De er sterkt skeptisk til en for sterk sentraleuropeisk dominans særlig med erfaringene med Tyskland i det siste

århundret.

Både subjektivt og objektivt vil de derfor spille på lag med USA. De vil søke å bremse en utvikling hvor EU blir for uavhengig av USA.

Gjennom militære og politiske tiltak de siste 18 månedene har USA plassert seg slik at de er i ferd med å oppnå full kontroll over verdens vitale oljekilder og andre ressurser. De har gjort det på en måte som vil hindre EUs bestrebelser på det samme. Motstanden fra Frankrike og Tyskland, med støtte fra Russland, mot å gi en blanko-fullmakt til USAs krig mot Irak må sees som et uttrykk for dette.

Utvidelsen av EU vil fungere som sand i maskineriet for et unionsprosjekt med supermaktsambisjoner. Det blir et større grunnlag for konflikter i Europa.

## Sosialisme ved hjelp av EU?

Hovudparolane for dei sterke rørsleane mot EU i Skandinavia har vore å seia nei til medlemskap, og å kjempa for utmelding om ein er komen innfor.

Magnus Bernhardsen

Ein kan skjønna at folk som har levd innanfor EU lenge tykkjer det verkar urealistisk å kjempa for utmelding. At noko verkar umogleg tyder ikkje at det er ei galen line. Verre vert det når medlemskap i EU vert forklart som ein måte å innføre sosialismen på! I Europa er det mange grupper som kallar seg sosialistar, som tenkjer slik

Francois Vercaammen er ein av leiarane i den største av dei mange 4. internasjonale (for dei innvidde: internasjonale trotskistiske grupperingar), som regel kalla USFI. Det norske Forbundet Internasjonalen er med der. Han vart intervjuet i bladet til det danske partiet Socialistisk Arbejderparti om EU-arbeidet i USFI, og seier mellom anna dette om ein sosialistisk EU-

strategi:

«– For det første må vi afvise EU, fordi det i bund og grund er anti-socialt og anti-demokratisk. Det må være op til de europæiske folk at diskutere og afgøre de grundlæggende spørgsmål, der påvirker deres liv og fremtid. Den eneste måde, det kan ske på, er gennem almindelig stemmeret, hvor folk vælger deres repræsentanter.

– De valgte repræsentanter må samles på en europæisk kongres, hvor de beslutter, hvilke grundlæggende principper de ønsker samfundet opbygget omkring. De må tage stilling til spørgsmål som privat eller offentlig ejendomsret, demokrati og hvilken slags demokrati, forholdet mellem kvinder og mænd, hvilke samfundsmæssige

prioriteringer: uddannelse, sundhed, osv., hvilke grundlæggende borgerrettigheder, og hvilken slags europæisk konføderation de ønsker.»

Med andre ord: eit meir føderalt EU med meir makt til EU-parlamentet. Det er strategien for eit sosialistisk Europa! Det eg sit att og undrast på er fylgjande: Ingen stad i Europa er det fleirtal for sosialisme i dag. Korleis skulle det verta det på ein europeisk kongress? Og er det lettare å få til fleirtal i heile Europa, enn i eit land som står utanfor EU?

Du kan lesa heile intervjuet i heftet Sosialistisk Europadebatt.

• <http://euro.leftist.net>

## Bush sin krig mot kvinner

Med Bush i spissen har USA erklært krig mot kvinners rett til abort og prevensjon verden over.

I eget land støtter Bush fullt opp om kampen for å fjerne kvinners rett til sjølbestemt abort. Det vedtas en flom av anti-abortlover rundt om i del-

statene: Lover som på ulike vis gjør det vanskelig å få abort, og som gir helsepersonell rett til å nekte å dele ut p-piller og dagen-derpå-piller (nødprevensjon). Bush & co mener avholdenhet er det beste prevensjonstiltaket for ungdom.

Også internasjonalt slår anti-abortpolitikken hardt

ut. Det første Bush gjorde som president var å vedta den såkalte Global Gag Rule: forbud mot å gi amerikansk u-hjelp til organisasjoner som tilbyr eller informerer kvinner om abort. USA jobber også aktivt for å fjerne alle formuleringer som kan tolkes som støtte til abort i FN's handlings-

program fra befolkningskonferansen i Kairo i 1994. I fjor trakk USA tilbake 34 millioner dollar som de hadde lovet til FN's befolkningsfond.



# EU-konventet – EUs nye grunnlov

De kaller det konventet.

Navnet skal minne om den framskrittvennlige amerikanske grunnloven fra 1787. Målet er å lage en grunnlov for Den europeiske union eller Europas forente stater.

**Arne Byrkjeflot**

Nestleder i LO i Trondheim og medlem av AKP

EU-toppmøtet i Laeken høsten 2001 satte ned en egen forsamling som skulle utarbeide forslag til ny grunnlov, et EU-konvent. Arbeidet ser ut til å bli litt forsinket, forslaget kommer i juni og skal vedtas på toppmøte i desember. Arbeidsmåten er fire arbeidsgrupper. Mandatet er et fire siders vedtak fra Laeken. Arbeidsgruppene har lagt fram sine foreløpige innstillinger. I dag ser det slik ut:

## EUs forente stater

Vi vil få en slags EU-president som skal representere EU overfor andre land. (I dette ligger også at dagens rullerende ordning, der hvert land leder EU i et halvt år oppheves.) Vi vil få et nytt styringssystem med mer makt til de store, vi vil få en EU-hær trolig styrt av Tyskland og Frankrike, men i EUs navn.

Vi vil få flertallsavgjørelser på stadig flere områder. Dette er det viktigste skrittet. Vi vil få en overnasjonal myndighet på asyl og innvandring og på det som kalles grensesprengende kriminalitet. Gjennom Schengen legges først grensene åpne for internasjonale bander. Så blir dette brukt som argument for europeiske arrestordre, Europol, over-

våkningssystem og vilkårlighet.

Vil de så greie å gjøre noe med det berømte demokratiske underskudd? Svaret er nei, ikke en døyt. Parlamentet kan nok få større makt, men i parlamentet har medlemsstatene enda mindre innflytelse enn i kommisjonen.

Det vil bli vedtatt et charter som slår fast borgernes grunnleggende rettigheter. Minimumsretter høres jo fint ut, men problemet er at fortolkning av charteret overføres til EU-domstolen. Da tas myndighet fra Menneskerettighetsdomstolen i Strasbourg, og EU-domstolen får myndighet til å blande seg inn i lov og avtaleverk i medlemsland på en rekke nye områder. Spesielt når sterke krefter med støtte fra den offisielle europeiske fagbevegelsen ønsker at EU skal vedta sosiale minstandarder og åpne for EU-overenskomster. I så fall vil EU-domstolens kompetanse bli dramatisk utvidet. Da vil vi få et system der individuelle rettigheter raskt overstyrer både de kollektive avtaler og vårt kollektive velferdssystem.

## Tidsinnstilt bombe

Det mest uavklarte spørsmålet er EUs økonomi. I dag finansieres EU av medlemslanda og har et budsjett om lag som et norsk statsbudsjett. Nå foreslås det å gi EU retten til å innføre en direkte skatt fra innbyggerne. Dette er omstridt, men neppe til å komme utenom dersom unionen skal overleve særlig lenge. For det første finnes det ikke penger til å stå i mot en økonomisk krise i ett eller flere medlemsland. For det andre har problemene med utvidelsen østover blitt utsatt i to år. De første to åra skal de nye medlemslandene få støtte på om lag 25 % av det dagens medlemsland får. Da skal de inn i støtte-



Troms Nei til EU. København, 14.12.02

systemet, men uten at innbetalingene skal øke. Et helt umulig vedtak som ligger der som en tidsinnstilt bombe.

Det går fort i EU nå. Veldig fort. Grunnlov til jul, utvidelse neste vår, EU-hæren er under etablering. Dette skjer i ei tid da økonomien mest ligner en krisetilstand. EU har verken politisk vilje eller økonomiske muskler til å møte problemene i de nye EU-landa, de har ikke styrke til å være noe mer enn USAs logrende bikkje med noen sinte bjeff innimellom.

Det finnes ikke lenger noe tiltak som kan holde tempoet oppe, nå starter forfallet. Det er på dette tidspunktet enkelte sosialister synes det er på tide å gå inn for å påvirke, og deretter bruke EU til å skape en bedre verden ...

# Regjeringa vil ikkje kriminalisere kjøp av kvinner



Regjeringa la fram sin handlingsplan mot trafficking den 12. januar. Som venta ynskjer ikkje den norske regjeringa å kriminalisere kjøp av kvinner.

**Marit Kvamme**  
Kvinnefronten

Regjeringa hevdar i planen at menneskehandel er ein alvorleg form for seksualisert vald, og strider mot prinsippet om likeverd mellom kjønna. Regjeringa seier også at sjølve grunnlaget for seksuell utny-

ting og handel med kvinner og barn ligg i etterspørselen etter seksuelle tenester. Det er marknaden og det økonomiske potensialet her som motiverer menneskehandlarane. Dette er ei analyse vi deler med regjeringa. Berre så synd at justisministeren ikkje vil ta konsekvensen av dette synet og kriminalisere kunden. Å begrense marknaden er likevel ei målsetting i denne planen, men då gjennom informasjons- og diskusjonsopplegg for ungdom, etiske retningslinjer, samfunnsdebatt og å sjå på media sin rolle.

Eit av dei store ankepunktta til hjelpeorganisasjonar som er mot kriminalisering av kjøp har vore at ved kriminalisering vil prostitusjonen gå under jorda ogprostituerte vil dermed få det verre. Regjeringa seier no at marknaden alt i dag har endra karakter ved auke i omfanget av innandørsprostitusjon og formidling via mobiltelefon, slik vi har hevda lenge.

Ikke ulovlege immigrantar

Planen seier at kvinner og born som er transportert til Norge for utnyttelse skal handsamast som valdsføre, ikkje som ulovlege immigrantar. På spørsmålet om opphald i landet er handlingsplanen både svak og uklar. 45 dagars "tenkepause" i Norge er altfor lite. 6 månader til eitt år burde vere eit minimum. Flyktningekonvensjonen skal brukast dersom styresmakter i heimlandet ikkje kan eller vil beskytte den einskilde mot overgrep. Norge skal ikkje legge vekt på kven forfølgjaren er. Derfor kan ofre for menneskehandel ha rett til asyl idet tvangsprostitusjon «under visse omstende» skal reknast som forfølgelse.

Handlingsplanen bør kunne brukast til å stille krav til politikarar – både lokalt og sentralt. Derfor: Les den!

• <http://odin.dep.no/bfd/>

# Nei til FN-krig



**Arnljot Ask**  
Internasjonal  
sekretær i AKP

USA har når dette skrives oppmarsjert sine styrker rundt Irak, klare til krig.

Det står nå om å skaffe USA internasjonal ryggdekning gjennom en ny FN-resolusjon. USA kan vinne krigen militært på egen hånd. Men de må også ta hensyn til hva slags ringvirkninger krigen skal få, ikke minst etter det militære felttoget. Siden dette like mye er en indirekte krig mot USAs rivaler på verdensarenaen, har det også stor betydning hva utfallet blir av en slik feide.

Vår fremste oppgave er å presse den norske regjeringa til å si fra om at Norge *ikke under noen omstendigheter* vil være med på en krig mot Irak. Heller ikke om USA får tvunget gjennom en velsignelse av en krig i FN på tvers av organisasjonens eget charter.

Det går både et fredsspør og et krigsspør gjennom FN. Bondevik har prøvd å balansere og si vi skal følge begge, mens han lar Petersen, Krohn Devold og Jagland sette landet opp på USA sin krigshest. Bare et massivt trykk nedenfra kan få Bondevik til å

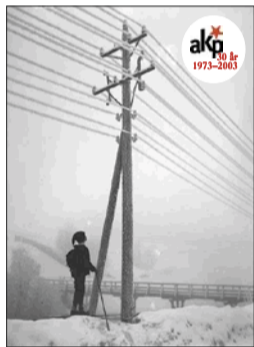
vingle rett vei. Krigerne kjører fram vulgærargumentasjonen om at vi er «Saddams nyttige idioter», at det er avgjørende å holde en felles, fast front for å presse Saddam. Å true med krig er fredskapende, hevder de!

Bare hvis vi aksepterer premisset om at Iraks masseødeleggelsesvåpen er en legitim grunn til å gå til krig, så er det noe hold i krigstrussel-sporet. Men dette er å overse at avvæpningen av Irak bare er et påskudd for å få til en krig som skal sette inn et USA-vennlig regime i Bagdad. Det er dette det gjelder. Derfor vil det å stille seg bak

at krig er en legitim sak for å fjerne masseødeleggelsesvåpna, uvegerlig føre til at USA får den krigen de strever med å få til, før eller seinere. Derfor er *dette* FN-sporet et krigsspør.

Vi må mobilisere i alle tenkelige og utenkelige miljøer for å stå i mot den krigspropagandaen som nå kommer. Og vi må forberede oss på både sivile ulydighetsaksjoner, streiker og masse-demonstrasjoner for å hindre at Norge blir trukket inn i krigen hvis USA setter den i gang!

• <http://www.akp.no/utvalg/iu/terror->



Jorun Gulbrandsen:  
Plutselig framstod revolusjonen  
i Norge som mindre rar!

## Nytt hefte:

### Plutselig framstod revolusjonen i Norge som mindre rar!

Jorun Gulbrandsen skriver om at det vi før anså som selvsagt, må vi nå gjøre revolusjon for å få! Heftet koster 20 kr, men ungdom får det gratis. Bestill det fra AKP, eller les det på akp.no:

• [www.akp.no/rfane/2003/01/jorun-gulbrandsen.php3](http://www.akp.no/rfane/2003/01/jorun-gulbrandsen.php3)

## Kom til Oslo i mai!

Er du revolusjonær eller vil bli det? Kom på landskonferanse 10.-11. mai, åpen for alle! Følg med på [www.akp.no](http://www.akp.no)

## Råd til arbeiderkvinner nr 4

I intensjonsavtalen om «et mer inkluderende arbeidsliv» er det satt opp tre operative mål. Rekkefølgen er ikke tilfeldig.



1. Minst 20 % redusert sykefravær 2001–2005
2. Flere funksjonshemmete i arbeid (tilsetning av flere med redusert funksjonsevne)
3. Flere eldre i arbeid (dvs. økt avgangsalder fra arbeidslivet)

Ettersom punkt 1 ikke er forenlig med punkt 2 og 3, gjør følgende:

1. Kidnapp sjefene. Lås dem inne. Hent Ebba Wergeland. Hun forklarer.

Hvis de ikke evner å bli klokere, gjør dette:

2. Narr sjefene, det går bra, de er jo likevel dumme. Snik dere inn på kontoret om natta. Visk ut sykefravær i alle papirer. Skriv sykenærvær. Det er de dagene du burde holdt senga fordi du er sjuk, men går på jobb likevel.
3. Et nytt og bedre mål er straks etablert: Minst 20% redusert sykenærvær i 2001–2005.

Hilsen Hexa Alexa



Bli abonnent på **Rebell**, og få landets rødeste ungdomsmagasin fritt tilsendt – kun 150 kr. for seks nummer! Nytt nummer til 8. mars!

Epost: [perwaago@online.no](mailto:perwaago@online.no)  
Telefon: 73 51 70 35  
Post: Boks 4319 Hospitalsløkkan, 7417 Trondheim  
Konto: 0530 03 33062

## Kontakt AKP!

Vil du:

- vita meir om AKP?
- melda deg inn?
- vera med på studiering?
- få avisa du les no i posten utan kostnad?

Telefon: 22 98 90 60

E-post: [akp@akp.no](mailto:akp@akp.no)